NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM.

Rok VIII. Kraków, piątek 13 lutego 1925 Nr. 36

NOWY DZIENNIK

Adres redakcyi i administracyi: Kraków, Orzeszkowej 7.
Nr. telefonu 279. — Konto czekowe P. K. O. w Warszawie Nr. 141.123
w Krakowie 460.630.
Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do Administracyi.
Komunikaty przesłane Redakcyi nie będą uwzględnione.
Rękopisów redakcya nie zwraca. Za inseraty Redakcya nie odpowiada.
Redaktor naczelny przyjmuje od 12 do 1 w południe.

Cena Numeru 15 groszy

Prenumerata: w Krakowie i prowincyi mies. Zł. 3·40, kwrt. Zł. 10·20
w Krakowie z odnoszeniem do domu „ „ 3·60, „ „ 10·80
Na prowincyi: z przesyłką pocztową „ „ 4·20, „ „ 12·60
Zagranicą: z przesyłką pocztową „ „ 7·00, „ „ 21·00
Ogłoszenia: Drobne ogłoszenia za słowo Zł. 0·10, wiersz. milimetr. 1-szp. Zł. 0·15, nadesłane Zł. 0·40, wiersz milimetr. 1-szp. w tekście Zł. 0·60, wiersz milimetr. 1-szp. na 1-szej stronie Zł. 0·75, gratulacyjne Zł. 8·—, inseraty zamiejscowe o 50%, zagraniczne o 100% drożej.

Korupcya w „państwie bojaźni Bożej"

Kraków, 12 lutego

(sn) Od kilku lat co parę miesięcy jesteśmy świadkami wielkich afer korupcyjnych, które nie oszczędzając żadnego państwa wybuchają niespodzianie to tu to ówdzie odsłaniając zepsucie i zanik moralności niejednokrotnie nawet osób najwyżej w hierarchii państwowej stojących. Dopiero obecnie, gdy przeminął już skutkiem zmienionych warunków szał pogoni za zyskiem godziwym czy niegodziwym, poznajemy ze zgrozą, na jak grząskim gruncie opierało się całe życie powojennej Europy w ciągu paru lat niezwykłej konjunktury inflacyjnej. Gdy masy ludności cierpiały głód i niedostatek, gromady aferzystów z pod ciemnej gwiazdy, których jedyną właściwością był brak poczucia moralnego, zdobywały w ciągu doby ogromne fortuny, wypierając w szary kąt ludzi uczciwej pracy. „Konjunktura" sprzyjała im to prawda, ale umieli oni też „corriger la fortune", wciągając w sieci swych matactw niższych i wyższych urzędników, znęconych czy to obietnicą udziału w zyskownych spekulacyach czy też wręcz subsydyami pieniężnemi.

Ułatwiał im tę „pracę" w niemałej mierze zanik dawnego, przedwojennego — a więc solidnego i obowiązkowego — stanu urzędniczego, w miejsce którego napłynęły elementy nowe, szukające na swych stanowiskach często tylko sposobności do łatwego zysku. Częste zmiany polityczne i złączone z tem rugi urzędników „nieprawomyślnych" wpływały również ujemnie na moralność stanu urzędniczego, rozszerzenie zaś agend państwowych zwłaszcza w dziedzinie gospodarczej stworzyło mnóstwo sposobności i pokus do czynienia wyjątków i ulg dla protegowanych.

Żadnemu z państw nie obce są te objawy deprawacyi powojennej a często tylko przypadek decyduje o tem, które z nich chwilowo bierze rekord w rozmiarach swych skandalów korupcyjnych. Dziś rekord ten wzięły bezsprzecznie Niemcy. W tem „państwie bojaźni Bożej", jak je nazwał Wilhelm II, stan urzędniczy cieszył się przed wojną pod względem swej czystości moralnej opinią jak najlepszą. Świeża afera Barmatów wykazała, że i Niemcy nie oparły się ogólnemu zdemoralizowaniu, co więcej, że deprawacya dotknęła tu sfery, które już z racyi swej ideologii partyjnej winny jak najdalej stać od wszelkich machinacyi kapitalistycznych. List jednej z firm, prowadzonych przez Barmatów, do Gustawa Bauera, wybitnego przywódcy socyalistycznego jest pomimo kupieckiej swej suchości wprost dokumentem czasu. Bauer, który po przewrocie od stycznia 1919 do marca 1920 był kanclerzem Rzeszy i którego podpis figuruje na traktacie wersalskim, pozostawał w stałym „rachunku bieżącym" do paskarskich firm Barmatów i wzamian za poparcie, jakiego im udzielał — coprawda już po złożeniu urzędu — pobierał od tych firm stałe pensye, których punktualnej wypłaty dobrze pilnował, jak ze wspomnianego listu wynika, nie darując ani feniga. Przesłuchiwany przez specyalną komisyę Sejmu pruskiego wykręcał się zrazu, po opublikowaniu jednak listu przyznał się do winy i na polecenie partyi socyalno-demokratycznej złożył mandat poselski. Jednakże skandal, rozdmuchany przez pisma prawicowe, na nim się nie kończy. Następują dalsze rewelacye, tym razem ze strony pism lewicowych, które wykazują, że były minister poczt Höfle (centrowiec) udzielał Barmatom wbrew przepisom znacznych kredytów z funduszów pocztowej kasy oszczędności, następnie, że on jak i obecny minister spraw zagr. Stresemann wystawiali przychylne polecenia firmom powszechnie znanym jako paskarskie. Z kolei więc i Höfle złożył mandat, rzekomo w tym celu, by dać sądom możność wyjaśnienia sprawy. Jakie stanowisko zajmie Stresemann odnośnie do ujawnionych zarzutów, narazie nie wiadomo, w każdym razie sprawa ta nie pozostanie bez wpływu na karyerę tego ambitnego przywódcy partyi ludowej.

Jak zwykle, jeden skandal pociągnął za sobą drugi. Oto okazuje się, że pod maską patryotycznego wsparcia słynnego biernego oporu w Zagłębiu Ruhry udzielił rząd Stresemanna a właściwie sam Stresemann — bo ówcześni ministrowie lewicowi wypierają się wszelkiej o tem wiadomości — kilkunastu „ciężkim" przemysłowcom w Ruhrze subsydyów o ogromnej wysokości 640 milionów marek złotych bez uchwały parlamentu i bez żadnej kontroli. Rząd nie przeczy nawet temu faktowi bezprawnego szafowania mieniem państwowym a zasłania się tylko obowiązkiem patryotycznym...

Powiedział ktoś, że tylko państwo zdrowe może sobie pozwolić na ujawnianie takich skandalów korupcyjnych. Gdyby tylko można mieć pewność, że wszystkie te afery należą już do minionego okresu powojennego, że ta księga niesławnej przeszłości jest już zamknięta i wszystkie zarazki zgnilizny moralnej zostały już przez organizm wypchnięte... Dzieło moralnej odbudowy świata jest wszak bardzo ciężkie, znacznie cięższe niż jego odbudowy ekonomicznej!

Dwie senzacye w aferze Barmata:

B. min. Hoeffle aresztowany. — B. kanclerz Bauer wykluczony z partyi socyalno demokratycznej.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 11. 2 (D.) Wiadomość o aresztowaniu byłego ministra poczty Hoefflego potwierdza się. Hoeffle aresztowany został wskutek zeznania jednego z braci Barmat. Były minister jest oskarżony o korupcyę. Aresztowanie nastąpiło wczoraj na polecenie starszego prokuratora, w gmachu więzienia w Moabicie, dokąd Hoefle wezwany został celem przesłuchania go. Natychmiast po aresztowaniu go przez sędziego śledczego, nastąpił formalny nakaz aresztowania pod zarzutem przekupstwa.

Wykluczenie Bauera

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 11. 2 (D.) Z Berlina donoszą, że były kanclerz rzeszy Bauer został uchwałą berlińskiego komitetu partyi socyal-demokratycznej wykluczony ze stronnictwa, jako skompromitowany aferą Barmata.

B. podsekretarz stanu Müller występuje z partyi

Berlin, 11. 2 PAT. Senzacyę wywołało wystąpienie dra Augusta Muellera b. podsekretarza stanu z partyi socyalno demokratycznej. W liście wystosowanym do zarządu partyi Mueller oświadcza, że po trzydziestu latach należenia do partyi musi z nią zerwać, ponieważ nie usłuchano jego wezwania, aby usunąć bezwzględnie ze stronnictwa te żywioły, które pozostawały w stosunkach z Barmatami.

Jak pojmują nietykalność poselską na Węgrzech?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 11. 2 (D.) Z Budapesztu donoszą: Członek skrajnej lewicy pos. Ruppert, przysłuchując się pewnej rozprawie prasowej w sądzie budapeszteńskim, zawołał w pewnej chwili do przewodniczącego, który wezwał oskarżonego, aby streszczał się w swej obronie: „to jest łajdactwo!" Trybunał skazał bezzwłocznie pos. Rupperta na 8 dni aresztu, polecając posła natychmiast odprowadzić do więzienia. Trybunał stanął na stanowisku, że nietykalność poselska niema w tym wypadku zastosowania, ponieważ posła „schwytano na gorącym uczynku".

Przywódcy partyi Radicza nadal w więzieniu

Budapeszt, 11. 2 PAT WBK. Według doniesień z Zagrzebia, Maces i inni przywódcy partyi Radicza pozostają nadal w więzieniu, mimo, że otrzymali mandaty poselsskie. Nadżupan jest zdecydowany zatrzymać ich w więzieniu do czasu zebrania się skupczyny, aby jej pozostawić decyzyę co do ich uwolnienia.

Strzały w parlamencie tureckim

Konstantynopol, 11. 2 PAT. Według doniesień z Angory, w czasie posiedzenia zgromadzenia narodowego poseł Halid dał kilka strzałów rewolwerowych do swego przeciwnika politycznego Alego beja, przyczem zranił go ciężko.

Courzon o wydaleniu patryarchy greckiego

Londyn, 11. 2 PAT. W odpowiedzi na zapytania arcybiskupa Canterbury w sprawie wydalenia patryarchy greckiego z Turcyi, oświadczył Courson w izbie lordów, że jest bardzo ubolewenia godnem i skandalem międzynarodowym, jeżeli czyni się choćby tylko wzmianki o niebezpieczeństwie wojny. Izba może mieć zaufanie, że Courson użyje całego swego wpływu celem uspokojenia namiętności i znalezienia rozwiązania, któreby doprowadziło do porozumienia i pokoju.

Paryż, 11. 2 PAT. Wedle doniesienia z Aten, rząd grecki wystosował do rządu angorskiego nową notę, w której zanacza, iż sprawa patryarchatu interesuje wszystkie państwa, które podpisały traktat lozański. Ponadto nota zaznacza, że rząd grecki przekazuje całą sprawę Lidze narodów.

Sprawa zniesienia ustawy o lichwie wojennej na dobrej drodze

Dzięki inicyatywie Koła Żydowskiego.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa. 11 2. (Sin) Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisyi przem.-handlowej toczyła się w dalszym ciągu dyskusya nad wnioskiem pos. Wiślickiego (Koło żyd.) w sprawie zniesienia ustawy o lichwie wojennej. W toku dyskusyi wyjaśniło się, że wszyscy bez wyjątku posłowie uznają potrzebę podstawy prawnej dla rządu celem zwalczania drożyzny cen artykułów pierwszej potrzeby. Z drugiej strony wszyscy mowcy podnosili wady ustawy o lichwie, wspominając o nadużyciach przy jej wykonaniu.

Gen. sekretarz Komitetu ekonomicznego Rady ministrów p. **Widomski** oświadczył, że w szeregu gospodarczych kroków do zwalczania drożyzny potrzeba jest rządowi ustawa o charakterze represyjno-karnym.

Po uzgodnieniu wyników dyskusyi wbrew stanowisku przedstawiciela rządu uchwalono rezolucyę pos. Dymowskiego zaakceptowaną przez pos. Wiślickiego, treści następującej:

„Wzywa się rząd, by w ciągu miesiąca od uchwalenia niniejszej uchwały złożył sejmowi projekt ustawy w sprawie konieczności dostosowania do obecnych warunków gospodarczych ustawy z dnia 2, 7. 1920, o zwalczaniu lichwy wojennej w brzmieniu noweli z dnia 5. 8. 1922".

W związku z tem uchwalono też następującą rezolucyę pos. Wartalskiego:

„Sejm wzywa rząd do przedstawienia w ciągu 2 tygodni planu zarządzeń gospodarczych mających na celu zatamowanie drożyzny chleba i mięsa".

Nadto posłowie z PPS wnieśli jako votum mniejszości rezolucyę w sprawie ustalenia cen maksymalnych.

Dalsza krytyka działalności ministerstwa spraw wewnętrznych

Przedstawiciel endecyi żąda „silnej ręki"

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa. 11. 2 Sin. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisyi budżetowej toczyła się w dalszym ciągu dyskusya nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznyhc.

Pos. Wasyńczuk (Ukr.) skarży się na prześladowania ludności na kresach i szykany administracyi.

Pos. ks. Wyrębowski (Ch. nar.) omawia ciężkie położenie policyi państwowej na kresach, skarży się na rozbieżność zdań pomiędzy p. Ratajskim a Thuguttem, wreszcie polemizuje z pos. Grinbaumem.

Pos. Taraszkiewicz (klub Białoruski) oświadcza, że administracya kresowa często idzie śladami carskiej Rosyi. Przy niedopuszczaniu do odbywania zgromadzeń jedynym argumentem p. Ratajskiego jest obowiązująca jeszcze stara ustawa carska. Gdyby się chcieć jednak starych ustaw carskich trzymać, należałoby prawosławie uznća za religię panującą.

Pos. Kiernik (Piast) podnosi wady administracyi. Ludzie zdolni usuwani są często z tej przyczyny że pochodzą z Galicyi. Amatorzy obejmują stanowiska wojewodów. Brak fachowej ręki.

Pos. Zwierzyński (ZLN) domaga się zdecydowanej i kategorycznej polityki wobec „elementów antypaństwowych". Żąda więc mowca konfiskaty „antypaństwowych" interpelacyi, rozwiązywania zgromadzeń „antypaństwowych". Mowca oświadcza, że stronnictwo jego nie dopuści do zwołania rad miejskich na podstawie starej ordynacyi wyborczej, uważając, że sprawa ta winna być załatwiona przez Sejm.

Na tem dyskusyę odroczono.

Wyjazd zagranicę mężczyzn w wieku poborowym

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 11. 2 Sin. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisyi wojskowej miano obradować nad projektem ustawy o organizacyi najwyższych władz wojskowych. Z powodu jednak nieobecności referenta pos. Stefana Dąbrowskiego (pogrzeb córki) sprawę odroczono. Natomiast poszczególni posłowie zgłosili szereg interpelacyi pod adresem przedstawiciela ministerstwa spraw wojsk. Między innymi **pos. Federbusch** (Koło żyd.) zaznaczył, że w swoim czasie ministeryum przyrzekło uregulować **sprawę wyjazdu popisowych zagranicę,** dotąd jednak sprawa ta nie została załatwiona.

W odpowiedzi przedstawiciel min. spraw wojsk. oświadczył, że w myśl ostatniego rozporządzenia obowiązują w sprawie tej następujące normy:

1) **rezerwiści od 27 roku życia** mogą wyjeżdżać zagranicę **bez ograniczeń,** nawet bez poświadczeń PKU.

2) **Poborowi do 27 roku życia, kategoryi** B mają prawo wyjazdu zagranicę bez ograniczeń.

3) **Poborowi do 27 r. życia kategoryi A nie mogą otrzymać pozwolenia na wyjazd zagranicę,** chyba, że zrzekną się obywatelstwa polskiego. W tym ostatnim wypadku wyjazd zagranicę może nastąpić bez żadnych przeszkód.

Krwawe starcia policyi z komunistami w Pradze

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń. 11 2. (D) Wczoraj odbyły się w Pradze wielkie demonstracye komunistyczne, które doprowadziły do rozlewu krwi. Wieczorem dziesięciotysięczny tłum demonstrantów stawiał opór policyi, usiłującej rozprószyć masy. Naraz padł strzał, podobno z tłumu, poczem policya zaczęła ostre strzelanie. Zabitych zostało kilkanaście osób, 38 osób jest ciężko rannych. Kilkudziesięciu komunistów aresztowano. —

Również i na prowincyi odbyły się demonstracye komunistyczne. Słychać, że partya komunistyczna zapowiedziała również i na niedzielę masowe demonstracye.

Senzacyjne rewelacye o akcyi monarchistycznej w Austryi i na Węgrzech

(Telefonem od naszego korespondenta).

Wiedeń. 11 II. (D) Na dzisiejszem posiedzeniu parlamentu austryackiego wywarło silne wrażenie przemówienie posła Juliusza Deutscha, który zdemaskował akcyę monarchistyczna na Węgrzech i w Austryi. Powołując się na dokumenty policyjne poseł Deutsch wykazywał istnienie szeroko rozgałęzionej sieci monarchistycznej w obu krajach. Monarchiści węgierscy, korzystając z naprężenia rumuńsko-sowieckiego, planowali oderwać zabrane Węgrom kraje oraz przywrócić monarchię. Wielcy obszarnicy węgierscy z hr. Andrassym i Esterhazym na czele finansowali ruch, dostarczając poważnych sum osławionemu Hejjasowi, który miał plany wykonać. Organizacya węgierska była w ścisłym kontakcie z organizacyą monarchistów w Austryi i w Niemczech. **Centrale jej mieściły się we wszystkich wielkich miastach.**

Postulaty w sprawie szkolnictwa żydowskiego

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 11. 2 Sin. Na dzisiejszem posiedzeniu sejmowej komisyi oświatowej zabrał głos pos. **Wygodzki** (Koło żyd.), który raz jeszcze powtórzył postulaty społeczeństwa żydowskiego w sprawie szkolnictaw. Mowca wskazywał, że wprowadzenie języka hebrajskiego i żydowskiego do szkół leży w interesie państwa, będzie bowiem skuteczną bronią przeciwko rusyfikacyi kresowej ludności żydowskiej.

Inaczej będą rozdzielone przewodnictwa komisyi sejmowych

Co Koło Żydowskie traci?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 11. 2 Sin. Na porządku dziennym jutrzejszego posiedzenia Sejmu znajduje się m. in. zmiana regulaminu sejmowego, dotycząca **nowego** systemu **podziału przewodnictwa poszczególnych komisyi sejmowych.** Jak wiadomo, na konwencie seniorów wypowiedziała się większość za podziałem według systemu De Honta. Gdyby system ten się przyjął, Koło żydowskie utraciłoby przewodnictwo jednej większej i jednej mniejszej komisyi. (iadomo, że według ostatniego podziału wedle klucza partyjnego przypadło Kołu żydowskiemu przewodnictwo 3 większych i 2 mniejszych komisyi. Obecnie więc Koło żydowskie miałoby przewodnictwo w 2 większych i 1 mniejszej komisyi, tracąc resztę na rzecz znacznie mniejszych ugrupowań. — Uw. Red.)

Sprawy kolejowe

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 11. 2 Sin. W Ministerstwie kolei odbyła się dziś konferencya w sprawie budowy bezpośredniej linii kolejowej Lublin—Bełzec. Ministeryum kolei wyasygnowało na ten cel 5 milionów złotych. Nadto min. kolei prowadzi rokowania z pewną angielską firmą w sprawie budowy linii tranzytowej Górny Śląsk—Zagłębie—Lublin. Min. kolei uzależnia udzielenie koncesyi na budowę wspomnianej linii od wybudowania linii Lublin—Bełzec przez to samo towarzystwo.

Kompromitacya p. Witosa

(Telefonem od naszego korespondenta)

Lwów, 11.2 I. „Dziennik Ludowy" donosi, iż w Przemyślu odbył się dnia 9 bm. proces przeciw p. Edwardowi Szafranowi, oskarżonemu przez pos. Wincentego Witosa o obrazę czci. Szafran miał na publicznem zgromadzeniu zarzucić pos. Witosowi korzystanie z funduszów publicznych na cele prywatne, przyczem miał użyć obraźliwych wyrażeń. Po przesłuchaniu świadków **sąd uwolnił p. Szafrana od winy i kary.** Koszty sądowe musiał ponieść pos. Witos.

Prasa piastowska stara się tłumaczyć niekorzystny dla pos. Witosa wyrok faktem, że zastępca prawny pos. Witosa spóźnił się na rozprawę...

Sowiety zamawiają 250 samolotów zagranicą!

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń, 11. 2 (D.) Z Rzymu donoszą, że rząd sowiecki postanowił zakupić za granicą 250 samolotów, przyczem aparaty te mają być dostarczone już w maju.

Kanclerz Luther w Monachium

Monachium, 11. 2 PAT. Przybył tu kanclerz dr. Luther uroczyście witany przez władze miejscowe. Prasa tłumaczy wizytę kanclerza jako próbę nawiązania ścisłej współpracy między rządem niemieckim a rządami poszczególnych krajów związkowych. Donoszą, że w połowie tego miesiąca kanclerz weźmie udział w otwarciu targów w Królewcu. Kanclerzowi towarzyszyć będzie minister gospodarki Neuhaus. W drodze powrotnej do Berlina kanclerz zatrzyma się w Malborgu.

Nieszczęśliwe wypadki wskutek mgły

Lyondyn, 11. 2 PAT. Wielki parowiec transatlantycki „Empress of Scotland" zderzył się wczoraj z parowcem towarowym „Scottsburg". „Empress of Scotland" wypłynął z N. Jorku wczorej rano z turystami amerykańskimi. Przyczyną zderzenia była niezwykle gęsta mgła. Wskutek zderzenia obydwa parowce odniosły znaczne uszkodzenia.

Wnioski z naszego bilansu handlowego

Stajemy się krajem rolniczym.

(m) Najlepszą miarą rozwoju gospodarczego kraju a w naszym wypadku stopnia przesilenia jest handel zagraniczny. Z tego względu zasługują na bliższą uwagę ogłoszone ostatnio dane statystyczne o naszym handlu zagranicznym w ciągu 11 miesięcy 1924 r. Sam fakt, że bilans handlowy Polski jest ujemny, jest dostatecznie znany. W ciągu powyższego okresu wynosił deficyt 173 miliony złotych, bo przywóz wyniósł 1,300 a wywóz tylko 1,127 milionów.

Bierność bilansu jest sama przez się objawem bardzo ujemnym, którego doniosłość ujawnia się jeszcze wyraźniej przy szczegółowem rozpatrzeniu pozycyj przywozu i wywozu. Stwierdzić można bowiem następujące fakty:

Wzrasta przywóz przedmiotów zbytkownych. Tak np. w r. 1923 wszystkich owoców świeżych sprowadzono za 10 milionów złotych, a w ciągu 11 miesięcy 1924 r. samych cytryn i pomarańcz za 12 milionów. Podobnie ma się rzecz i z innymi przedmiotami.

Wzrasta ogromnie przywóz gotowych artykułów wszelkiego rodzaju. W r. 1923 obuwia sprowadzono za 17 milj., w r. 1924 (11 mies.) za 31 milj. Tkanin bawełnianych w tych samych okresach czasu za 27 i 55 milj., tkanin wełnianych za 8 i 20 milj., bielizny za 3 i 7, wyrobów lnianych za 8 i 19.

Zmniejsza się natomiast przywóz niektórych surowców: rudy żelaza z 16 milj. na 3 milj., surowca żelaza z 14 na 4 milionów. W ostatnich miesiącach i przywóz surowców przemysłu tekstylnego wykazuje tendencyę zniżkową. Tak samo zmniejszyła się wartość przywozu niektórych kategoryi maszyn.

A teraz przypatrzmy się wywozowi z Polski. Wywóz węgla kamiennego zmniejszył się z 313 milj. złotych na 242 miliony (w 11 mies.) O ile zaś chodzi o inne główne pozycye naszego wywozu, to można stwierdzić, że ogromnie zmniejsza się wywóz gotowych produktów. Tkanin bawełnianych wywieziono w r. 1923 z Polski za 108 milj., w r. 1924 (11 mies.) tylko za 58 milj. Tkanin wełnianych w r. 1923 za 49 milj., w r. 1924 — za 17 milionów. Zmniejsza się także wywóz niektórych produktów przemysłu spożywczego. Tak np. w r. 1923 wywieziono wódek i likierów za 2 miliony, w roku 1924 — za 670,000 złotych. A natomiast wywieziono znaczne ilości żyta i jęczmienia, co równoważy przywóz mąki pszennej. Przedewszystkiem zaś wywieziono w 11 miesiącach roku 1923 cukru za 124 milj. gdy w r. 1924 za 52 miliony.

Wnioski, wypływające z powyższego zestawienia są nader znamienne. Okazuje się, że

1) przemysł polski nie tylko traci zagraniczne rynki zbytu, ale nawet wypierany jest przez konkurencyę zagraniczną z własnego rynku wewnętrznego,

2) zmniejsza się przywóz surowców i narzędzi przemysłowych, co pozostaje w łączności ze zmniejszeniem się produkcyi przemysłowej.

3) wzrasta natomiast wywóz produktów rolniczych.

Ten ostatni fakt przypisać należy tylko forsownemu w u. r. wywozowi zboża na podstawie ówczesnych, optymistycznych obliczeń co do rezultatu zbiorów, czego następstwa w postaci drożyzny chleba dziś odczuwamy. Nie można zatem budować na wzroście tego eksportu nadziei na wyrównanie naszego bilansu handlowego, zwłaszcza, że w roku bieżącym wskutek gorszych zbiorów eksport ten niezawodnie nie osiągnie wysokości zeszłorocznej. Jedyną drogą do poprawy bilansu handlowego jest zatem podniesienie zdolności konkurencyjnej naszego przemysłu, czego nie zastąpi sztuczna ochrona cieplarniana w postaci podwyższonych ceł na produkty zagraniczne.

Wprowadzenie ochrony celnej w Anglii.

(b) Zwycięstwo konserwatystów przy ostatnich wyborach angielskich umożliwiło częściowe przynajmniej zrealizowanie hasła protekcyi celnej, oddawna figurującego w programie partyi unjonistycznej. Oto w dniu 4 bm. ogłoszono i wprowadzono w Anglii w życie bill, upoważniający rząd do nałożenia specyalnych ceł dla ochrony tych gałęzi przemysłu, które dotknięte zostaną konkurencyą zagraniczną.

Projekt takich ceł może być przedłożony Parlamentowi przez Board of Trade (Ministeryum Handlu) po zbadaniu przezeń sprawy „prima facie“, lub dopiero po rozpatrzeniu jej przez specyalny Komitet mianowany w tym celu przez Ministra Handlu. Przedmiotem wniosków stron nie mogą być artykuły spożywcze (do jedzenia lub picia). Proszący o ochronę muszą dowieść, że w kraju, z którego towary konkurencyjne głównie przychodzą, panują stosunki, pozwalające uważać ich konkurencyę za nielojalną. Do takich zalicza bill: deprecyacyę waluty działającą jak premia eksportowa, wszelkie premie i inne sztuczne korzyści dla przemysłu, a wreszcie niższy poziom stosunków pracy co do wynagrodzenia, godzin pracy etc. w porównaniu ze stosunkami angielskimi.

Celem, do którego zmierza ta ustawa jest przezwyciężenie klęski bezrobocia, która dotknęła Anglię silniej niż wszelkie inne państwa świata.

Sir Alfred Mond gościem Egzekutywy syonistycznej w Palestynie.

Jerozolima. ŻAT. W związku z uroczystością otwarcia Technicum w Hajfie, bawi obecnie w Palestynie sir Alfred Mond, członek Organizacyi syonistycznej wybitny przywódca angielskich liberałów i b. minister spraw wewnętrznych w Anglii. Egzekutywa syonistyczna w Jerozolimie, jak już donosiliśmy, wydała bankiet na cześć gościa. W odpowiedzi na powitanie powiedział sir Alfred Mond między in., że pogłoski, jakie ostatnio krążyły w Palestynie, jakoby prof. Weizman, przewodniczący Wszechświatowej Organizacyi syonistycznej miał się wyrazić, iż sir Herbert Samuel nie powinien więcej piastować stanowiska Wysokiego Komisarza Palestyny, są niezgodne z prawdą.

Wybory na pierwszy Zjazd syonistów Polski.

Wybory odbędą się w niedzielę dnia 15-go bm. Wybory są tajne. W miejscowościach, gdzie ilość kandydatów nie przekracza ilości mandatów, komisya Wyborcza spisuje protokół, że dani kandydaci zostali wybrani. Protokoły wyborcze należy przesłać najpóźniej do dnia 18 bm.

Następujące kandydatury zostały zgłoszone do głównej Komisyi Wyborczej:

1. Kraków 10 mandatów kand.:
Poseł Dr Thon, Dr Feldblum, Maurycy Fischer, Dr O. Herschdörfer, Dr Hindes (Warszawa), Dr. Karol Lustbader, Dr. Leon Lustbader, Abraham Nussbaum, Dr Pilzer, Mgr Leon Salpeter, Dr I. Schwarzbart, Dr Spiegel, Dr. Samuel Warhaftig.

2. Trzebinia-Krzeszowice 1 mand. kand.:
Chaim Neiger (Tarnów)

3. Oświęcim-Zator-Dziedzice 2 mand. kand.:
Dr. Goldberg, Józef Manheimer, Baruch Hennenberg.

4. Andrychów-Kęty 1 mand. kand.:
Arnold Schmelz (Kęty)

5. Chrzanów-Szczakowa, 2 mand. kand.:

KRAKOWSKA GALERYA

osób, które wystąpiły ze społeczności żydowskiej w latach 1908—1924

7) **Zestawił Z. M.**

ROK 1915 — 13 OSÓB.

Franciszek Józef Ludwik Berger, urodzony 1897 w Czerniowcach, syn Miny Berger, malarz.

Wilhelm Dintenfass, ur. 1874 w Tarnowie, syn Leone i Betty z Schenirerów, adjunkt kolei.

Dr. Zygmunt Eber, ur. 1880 w Krakowie, syn Lejbisza i Jachwety z Kemplerów, koncepista dyrekcyi kolei.

Wilhelm Eichler, ur. 1893 w Rawie ruskiej, syn Abbascha i Feigi z Maggerów, fiakier (przy wojsku).

Józef Feldman, ur. 1899 w Przemyślu, syn Wilhelma i Maryi z Kleinów, uczeń gimn.

Emil Gichner, ur. 1891 w Krakowie, syn Leopolda i Leonory z Gutmanów, urzędnik bankowy, (chorąży 56 p. p.).

Dr. Marya Loria, ur. 1882 w Krakowie. córka Kopla Horowitza i Reizli z Zuckermanów doktor medycyny.

Rozalia Loria, ur. 1884 w Krakowie, córka Henryka i Fany z Loriów, słuchaczka uniwersytetu.

Dr. Samuel Emil Neymand, ur. 1874 w Pobużanach pow. Kamionka, syn Barucha i Nesi z Zuckermannów, lekarz.

Paulina Silberman, ur. 1887 w Kołaczycach pow. Jasło, córka Mojżesza i Doroty z Sieglów nauczycielka.

Izydor Spanauf, ur. 1890 w Krakowie, syn Abrahama Altera i Debory z Voglerów, czeladnik kuśnierski.

Alfred Spett, ur. 1880 w Latoszynie, pow. Ropczyce, syn Jakóba i Maryi z Steinhausów, inżynier, (porucznik).

Robert Wahle, ur. 18[illegible] w Pradze, syn Maurycego i Pauliny z Brandeisów, kupiec (przy wojsku).

ROK 1916 — 22 OSOB.

Dr. Leon Biegeleisen, urodzony 1885 we Lwowie, syn dra Henryka i Małki z Lindenbaumów, sędzia, oficer legionów.

Cylla Feld, ur. 1892 w Hoszowie pow. Lisko, córka Ernestyny Feld, bez zajęcia.

Sabina Frankfurter, ur. 1893 w Krakowie, córka Szymona i Franciszki z Hocznerów, szwaczka.

Eugeniusz Gal, ur. 1892 w Orozhaza (Węgry), syn Beli i Gizeli z Weinszteinów, urzędnik kolejowy, (przy wojsku).

Aleksandra Guttmen, ur. 1888 w Dolnej Wsi pow. Myślenice, córka Adolfa i Berty z Guttmanów, pielęgniarka.

Dr. Leon Herman, ur. 1879 w Krakowie, syn Jakóba i Eleonory z Deichesów, koncypient adwokacki, (porucznik 16 pułku obr. kraj.).

Robert Heufeld, ur. 1892, w Podgórzu, syn Jakóba i Anny z Bachów, słuchacz praw.

Mieczysław Hopenfeld, ur. 1890 w Warszawie, syn Józefa i Heleny z Rotmilów, słuchacz uniwersytetu.

Helena Koenig, ur. 1859 w Skołem pow. Stryj, córka Izydora i Anny z Zauderów, bez zajęcia.

Gizela Kosches, ur. 1896 w Krakowie, córka Edwarda i Heleny z Herzów, słuchaczka uniwersytetu.

Anna Krieger, ur. 1895 w Krakowie, córka Samuela Pinkusa i Matyldy z Piaseckich, bez zajęcia.

Jadwiga Krieger, ur. 1898 w Krakowie, córka Dra Hermana i Anny z Libanów, słuchaczka uniwersytetu.

Jetti Liban, ur. 1886 w Krakowie, córka Eliasza i Róży z Löwych, bez zajęcia.

Józefa Liwera, ur. 1897 w Lipnikach pow. Mościska, syn Judy i Izabeli z Ringerów, rolnik, (przy wojsku).

Józef Machauf, ur. 1870 w Krakowie, syn Leona i Loli z Friedmanów, urzędnik kolejowy.

Helena Merdinger, ur. 1895 w Szczakowej, córka Karola i Anny z Schlizków, słuchaczka medycyny.

Bronisława Rottenberg, ur. 1884 w Drohobyczu, córka Salomona i Lei z Rappów, bez zajęcia.

Eugenia Silberspitz, ur. 1878 w Wadowicach, córka Wolfa i Hendli z Goldbergerów, bez zajęcia.

Dr. Ernestyna Silberstein, ur. 1888 w Krakowie, córka Leona i Racheli z Gertlerów, doktor filozofii.

Olga Marya Steinhaus, ur. 1892 w Jaśle, córka Bogusława i Eweliny z Lipschutzów, bez zajęcia.

Samuel Tepper, ur. 1893 w Starożyńcu (Bukowina), syn Jetty Tepper, szewc obecnie legionista.

Dr. Edward Wertheim, ur. 1886 w Żarkach pow. Jędrzejów, syn Mieczysława i Goldy z Kohnów, lekarz.

Dr. M. Hindes (Warszawa) A. Kopelowicz, (Kraków).

6. Żywiec 1 mand. kand.:
Dr. Roman Nehmer

7. Wadowice, 1 mand. kand.:
A. Mahler (Radomyśl-Wielki)

8. Bielsko 5 mand. kand.:
Zygmunt Arzt, Inż. Leopold Wechsberg, Inż Samuel Bleicher, Cezar Kraminer, Ferdynand Wachtel, Dr. M. Hindes (Warszawa).

9. Katowice 4 mand. kand.:
Dawid Galun, Dr S. Osterer, Dr Oscar Rappaport, Dr Edmund Torton.

10. Wieliczka-Gdów 1 mand. kand.:
Marek Korn.

11. Bochnia-Niepołomice-Brzesko 1 mand. kand.:
Jakób Edelheit i Abraham Merzel.

12. Tarnów-Tuchów-Bobowa 5 mand. kand.
Chaim Neiger, Dr Schenkel, Wolf Götzler. Szymon Leiner, Izak Wallach, Leopold Schinagel, Dr J. Silbermann, Dr. S. Goldberg. Abraham Chomel, Mirjam Friedländerowa, Dr Samuel Spann, Inż. Mojżesz Reich, Samuel Spannauf, Rafał Grzyb, Józef Keller.

13. Dębica-Pilzno 1 mand. kand.:
Kraus (Wieliczka)

14. Kolbuszowa-Raniżów-Mielec 1 mand. kand.:
Ozyasz Amster (Raniżów).

15. Sędziszów-Ropczyce 1 mand. kand.:
Dr. Jerzy Daniel (Biecz).

16. Rabka-Maków-Jordanów 1 mand. kand.:
A. Mahler (Radomyśl-Wielki).

17. Tarnobrzeg-Baranów-Radomyśl-Wielki 1 mand. kand.:
Rafał Rosenzweig (Baranów).

18. Biecz 1 mand. kand.
Drowa Danielowa.

19. Łańcut 1 mand. kand.:
Inż. Spatz, Salomon Grünbaum.

20. Przeworsk-Leżajsk-Sieniawa 1 mand. kand.:
Dr. Anzelm Kleinmann (Przeworsk).

21. Rzeszów-Głogów-Tyczyn 3 mand. kand.:
Jakób Alter, Henryk Koretz, Aron Markus Emmer, Simche Seiden, Simche Trink (Rzeszów), Mendel Goldmann (Tyczyn).

22. Jasło 2 mand. kand.:
Dr. Kornhäuser, Dr Herman Stein, Dr. Ludwik Oberländer, Dr Naftali Menasche, Dr Salo Lanes, Józef Fromowicz.

23. Krosno-Korczyna 1 mand. kand.:
Dr Ludwik Oberländer (Jasło).

24. Rudnik 1 mand. kand.:
Mgr. Leon Salpeter.

25. Sanok - Zagórze - Brzozów - Baligród 2 mand. kand.:
Izak Schiff (Sanok), Simche Seiden (Rzeszów).

26. Gorlice-Grybów 1 mand. kand.:
Dr. Eljasz Tisch (Nowy Sącz).

27. Błażowa-Dubiecko-Pruchnik 1 mand. kand.:
Josef Eisen (Tyczyn).

28. Jarosław-Radymno 4 mand. kand.:
Dr. M. Spatz, Dr. I. Rabinowicz, Moses Kalchheim, I. M. Lion.

29. Nowy Sącz i Stary Sącz 2 mand. kand.:
Baruch Berliner, Mojżesz Nussbaum, Dr. Eliasz Tisch, Salomon Trepper, Szymon Ziegler, Majer Landerer.

30. Strzyżów 1 mand. kand.:
Aron Markus Emmer (Rzeszów).

Koncesya Rutenberga przed międzynarodowym trybunałem.

Haga. Prezydent międzynarodowego trybunału w Hadze wyznaczył rozprawę w sprawie koncesyi elektryfikacyjnej w Palestynie na dzień 10 lutego. Jak wiadomo zajął się międzynarodowy trybunał jeszcze w sierpniu 1924 roku tą sprawą i oświadczył gotowość rozstrzygnięcia tej kwestyi. W międzyczasie nastąpiła wymiana nót między rządem angielskim i rządem greckim.

Historya tego procesu przedstawia się następująco: Grek Mawromatis otrzymał w roku 1913 od rządu tureckiego koncesyę na wprowadzenie światła i siły elektrycznej, jakoteż na budowę linii elektrycznej w Palestynie. W czasie wojny urzeczywistniły władze okupacyjne angielskie po części plany Mawromatisa. Po wojnie starała się Organizacya syonistyczna o uzyskanie podobnych koncesyi. Rząd angielskie udzielił następnie inż. P. Ruttenbergowi koncesyi na założenie stacyi elektryfikacyjnych przy wykorzystaniu spadów Jordanu. Żądania Greka Mawromatisa rząd angielski odrzucił. Rząd grecki apelował następnie w imieniu swego obywatela do międzynarodowego trybunału stanu, który ma obecnie spór rozstrzygnąć.

Prześladowania syonistów w Rosyi

Berlin. (ŻAT.) Egzekutywa Wszechświatowej Organizacyi „Zeirei Zion“ w Berlinie otrzymała wiadomość z Rosyi o nowych aresztowaniach wśród członków tegoż stronnictwa. Zesłanych do północnych okręgów Ukrainy Zeirei- Zionistów, obecnie przetransportowano etapem do kraju Kirgizów.

Swiatowa konferencya „Agudas Israel.“

Frankfurt n. Menem. ŻAT. Centralny komitet „Agudath Israel“ zwołuje na dzień 15-go bm. światową konferencyę „Agudy“. Porządek dzienny konferencyi jest następujący: 1) sprawozdanie z działalności Centralnego Komitetu od czasu ostatniej konferencyi w Krakowie, 2) program odbudowy „Aguda Israel“ w „Erec-Israel“, 3) sprawy emigracyi, 4) zadania kulturalne i religijne „Agudy“, 5) współpraca z „Kolalim“, 6) utworzenie funduszu finansowego i 7) kwestye gospodarcze.

Konferencya „Agudy“ w Małopolsce wsch.

Ubiegłej niedzieli rozpoczęła swe obrady we Lwowie w sali „Jad Charucim“ konferencya „Agudy“ ze wschodniej Małopolski. Konferencyę zwołano na żądanie młodszych elementów, które zmusiły stary zarząd do zwołania konferencyi. Konferencya miała przebieg burzliwy ze względu na różnice zdań panujące wśród delegatów. Młodzież a w szczególności delegaci z prowincyi żądają intenzywnej pracy w Palestynie. Opozycya domaga się, by praca kolonizacyjna „Agudy“ była prowadzona na wzór kwuc a nie na zasadach prywatno- indywidualnych, by w ten sposób można było zapewnić kolonizacyi jej charakter religijny i narodowy. Drugą sporną kwestyą była sprawa centralizacyi i unifikacyi z Warszawą. Stare kierownictwo, które nie życzy sobie, by młode elementy prowadziły pracę dążą do unifikacyi, opozycya natomiast domaga się odrębności jak dotychczas pracy i odrębnego kierownictwa.

W związku z tą konferencyą odbyło się w niedzielę zgromadzenie ludowe, na którem przemawiali poseł Lewin i poseł Stempel. Pos. Stempel wygłosił referat polityczny, w którym odparł zarzuty o nielojalności Żydów wobec państwa polskiego i wypowiedział się za jednolitością Koła żydowskiego.

Niedola drobnego kupiectwa żydowskiego

Ze Zjazdu stowarzyszeń żyd. drobnych kupców. — Drugie posiedzenie.

Drugie posiedzenie Zjazdu drobnego kupiectwa żydowskiego w Warszawie było poświęcone szczegółowej dyskusyi nad referatami. P. Mackiewicz stwierdza, że organizacye większych kupców prowadzą względem drobnych kupców politykę prowokacyjną. Krzywdzi się drobnego kupca w izbach skarbowych i w komisyach szacunkowych, gdzie często odbywa się zwykła walka konkurencyjna. Trzeba więc dążyć, by drobne kupiectwo miało swoich przedstawicieli w komisyach szacunkowych.

P. Miedziński omawia metody przy określaniu kategoryi patentów. Od kupców, którzy wykupili patenty już w drugiej połowie lipca ściąga się podatki za pierwsze półrocze. Odbywają się formalne wyścigi pomiędzy poszczególnymi naczelnikami podatkowymi, bo gdy jeden otrzymuje nagrodę za gorliwą służbę, to drugi posiłkuje się niedozwolonemi metodami, by również zasłużyć na taką nagrodę. Oczywiście, że odbywa się to kosztem kupców żydowskich. Jako przykład takiej „gorliwości“ mówca podaje fakt, że kupiec, który nie zapłacił 20 (wyraźnie dwudziestu) groszy, zmuszony był zapłacić 60-krotną karę tj. 12 złotych, oraz 25 złotych dlatego, że naczelnik podatkowy napisał raport, iż przez niewypłacenie tych 20 groszy, kupiec uszczuplił skarb państwowy...

Po przemówieniu całego szeregu mowców, którzy wypowiedzieli się za połączeniem wszystkich organizacyj drobnych kupców obrady zjazdu zakończyły się.

MAŁY FELIETON.

Dla naszych dzieci.

W niedzielę dnia 9 bm. popołudniu, odbył się staraniem Żyd. Fund. Nar. z okazyi Chamisza Asar b'szwat wielki Kiermasz dla dzieci.

Centrala Żyd. Fund. Nar. w Jerozolimie w roku bieżącym starała się silniej związać ze sobą kraje Golusu, przesyłając bardzo wiele owoców pracy naszych chaluców. Paczki z owocami palestyńskiemi w mig zostały rozchwytane.

Nastrój potęgowała ślicznie i efektownie przystrojona sala. Różnobarwne lampki rzucały blask na przesuwające się szeregi naszych milusińskich. Zabawianiem dzieci kierowały panie Steinówna i Storchówna.

Przyczyniły się do powodzenia kiermaszu produkcye taneczne, w których wzięły udział pp. Kirschówna, Lipschützówna, Fallmannówna, Zolmannówna, Blauówna, Kornfeldówna, Weismannówna, Cukiermann S. Cukierman D., Cnkierman R., Biedermanówna, Goldmannówna E., Goldmannówna Z. Goldstoffówna, Luftglasówna, a któremi kierowali pp. prof. Schönberg i Tepper. Bardzo podobały się Przebudzenie się wiosny, Taniec świeczek, Taniec holenderski, Taniec baletu. — Należy się serdeczne podziękowanie pp. Schönbergowi i Tepperowi, że nie szczędzili trudów ni pracy dla uzyskania jaknajlepszego wyniku swych zabiegów. Trzeba to przyznać, że im się w zupełności udało. — Do tańców przygrywała orkiestra uczniów gimn. hebr. pod kierownictwem p. dyr. Fleschnera.

Przed oczyma rozradowanych rodziców przesuwały się ich latorośle, niektóre ślicznie i charakterystycznie ukostyumowane. Nie do rzadkości należały stroje motyli, clownów, cyganów.

Należy też wyrazić podziękowanie Sekcyi muzycznej „Makkabi“ za bezinteresowne użyczenie „Jazz-Bandu“, jakoteż komitetowi pań, który pod sprężystem kierownictwem p. Emila Steina — opracował plan zabawy w najdrobniejszych szczegółach. Instytucya kiermaszów w Chamischa asar b'szwat powinna się spopularyzować i co roku stać się dniem marzeń i wyczekiwania naszych dzieci. (X)

MIGAWKI.

„Kolorowe bzdury“ Pieńkowskiego.

Od kilku dni obserwujemy w prasie endeckiej krucyatę przeciwko zalewowi literatury polskiej przez — Żydów. Uderzył na alarm p. Pieńkowski, którego poważnie w Polsce z powodu jego widocznego — powiedzmy delikatnie — osłabienia umysłowego nikt nie traktuje. Pozazdrościł mu laurów p. Wasilewski i udało mu się nawet zdystansować „genialnego“ Pieńkowskiego. Ryknęło ku naszemu gaudium i na pociechę dobrym ludziom lwowskie „Słowo — Niby — Polskie“ — Mieliśmy więc wspaniałą menażeryę literacką, boć i krakowski prof. uniwersytetu, kiedyś tak haniebnie schlastany przez Boya za zbyt „pośpieszne“, ale mocno kompromitujące informacye wziął udział w tym chórze zgorszonych i poirytowanych panów z literaturą piękną bądź co bądź nic wspólnego nie mających. Do kompletu brak nam było jeszcze znanego wychowawcy, moralizatora piękno-ducha, czy kłamcy p. Skoczylasa.

Jegomość ten w ostatnich czasach tak bajecznie zasłużony na polu teatrologii, że nawet jego towarzysz ideowy poeta Rostworowski musiał uciec się do opinii publicznej, by raz wreszcie koniec położyć jego haniebnej uczciwą publicystyką i krytyką literacką metodzie pracy, ten doskonały znawca teatru Reinhardta i dlatego właśnie na plagiacie przyłapany recenzent teatralny — nie mógł się oczywiście oprzeć tej pokusie, by znowu i to może na zawsze doszczętnie się skompromitować. Bo p. Skoczylas winę zażydzenia literatury polskiej przypisuje głównie krytyce literackiej, pisząc dosłownie: „W literaturze opanowali przedewszystkiem krytykę, aby szkalować, niszczyć wprost tych pisarzy, którzy nie idą z nimi, aby knebłować usta tchórzliwym i wrażliwym, aby reklamować tych co się im sprzedali“.

A więc do Żydów zalicza ten analfabeta Irzykowskiego, Lorentowicza, Kołaczkowskiego, Boya, prof. Sinkę, Horzycę, Hulewicza, Zawistowskiego, Kisielewskiego i tylu innych krytyków literackich i recenzentów teatralnych. Niestety ludzie ci z żydowstwem nic wspólnego nie mają, natomiast oni to opanowali krytykę literacką, oni decydują o niektórych

lności tego lub owego pisarza. Jedyną może ich winą będzie to, że do Skoczylasów nikt z nich nie zechce się przyznać, że każdy z nich pogardliwem milczeniem odpowie bądź to na przymilne komplimenty czy też na ataki wściekłości takich panów, którzy usiłują na brudach żydożerstwa wypłynąć znowu na powierzchnię i chociażby częściowo przynajmniej w ten sposób się zrehabilitować.

W zasadniczą polemikę z takimi panami nikt się nie wdaje. Zresztą cóż to polemika pomoże lub co wogóle zmienić może? Nikt nas chyba nie posądzi o zbytnią sympatyę dla panów Słonimskich. Byłoby jednakowoż błędem przeoczyć, że Tuwim, Witlin, Słonimski i Leśmian wnieśli do literatury szczery i bezpośredni talent. Wszak nawet sam p. Nowaczyński uznał swego czasu ich talent i wyśpiewał na ich cześć pean zachwytu i entuzyazmu. A w literaturze, jak wogóle w sztuce decyduje oryginalny talent, a nie plagiat — panie Skoczylas! Nic panu nie pomogą pańskie kolorowe kłamstwa. Uczciwa opinia wie, co ma o panu myśleć.

Assi.

NADESŁANE.

Za rubrykę tę redakcya nie odpowiada.

KRONIKA.

Kraków, 12 lutego

Następna „Łamigłówka skrzyżowana"

ukaże się w niedzielę. Na skutek nadspodziewanie wielkiego zainteresowania, jakiem cieszą się „Łamigłówki", postanowiliśmy, począwszy od następnej łamigłówki rozpisać konkurs z nagrodami. Warunki konkursu i nagrody podamy w niedzielnym numerze.

Odczyt red. dra M. Kanfera

„Droga do żydowskiego eposu", pod tym tytułem wygłosi red. Dr M. Kanfer w sobotę, dnia 14 bm. o godzinie 7 wieczór w „Collegium Wykładów Naukowych" (Rynek, Linia A—B 34) czwarty odczyt z cyklu „Walka o formę w literaturze żydowskiej".

Odczyt ten obejmujący epokę po Perecu, a poświęcony czterem najwybitniejszym pisarzom żydowskim współczesnej doby, t. j. Weissenbergowi, Nombergowi, Segałowiczowi i Aszowi, stanowi dla siebie odrębną zupełnie całość.

Tezy odczytu brzmią:

Czarnoksięska magia Pereca, Żydowscy „Ludzie bezdomni", Psychologia człowieka samotnego, Ironia słabych. Potępieńcy i sybaryci sztuki, Hedonizm Weissenberga. Piewca tężyzny i zdrowia. Antiromantyzm Weissenberga. Poeta nocy. Mistyfikacya poety czyli kiedy poeta jest popularny. Od romantyzmu fałszu do prawdy romantyzmu. Przezwyciężenie miasteczka. Droga do żydowskiej epopei.

—o-o—

— **PRZEDSTAWICIELE ARMIII 10 PANSTW W KRAKOWIE.** W najbliższych dniach zjadą do Krakowa przedstawiciele wojskowych drużyn sportowych z 10 państw. Drużyny te, każda w składzie 1 oficera i 3 szeregowych będą brały udział w biegu patrolowym z ostrem strzelaniem w Zakopanem, a przed zawodami zatrzymają się na jeden dzień w Krakowie. W zawodach reprezentowone będą następujące państwa: Bułgarya, Czechosłowacya, Estonia, Finlandya, Francya, Jugosławia, Łotwa, Szwecya, Włochy i Turcya a nadto reprezentacya armii polskiej.

— **ZATWIERDZANIE PROJEKTÓW POMNIKOWYCH.** Jak się dowiadujemy, ministerstwo spraw wewnętrznych upoważniło wojewodę krakowskiego do zatwierdzania projektów pomników ze stanowiska artystycznego na całym obszarze województwa z wyłączeniem m. Krakowa. Co do Krakowa ministerstwo zastrzegło sobie, że projekty pomników wyjątkowo ważnych ze względu na rolę, jaką odgrywać mają w życiu narodu lub ludności, lub też z uwagi na miejsce, w którem mają stanąć, będą zatwierdzane przez ministerstwo. Równocześnie ministerstwo zaznaczyło, że w myśl instrukcyi ministerstwa oświaty sprawy kultury i sztuki nie mogą być rozstrzygane przez władze administracyjne 2-giej instancyi bez wniosku lub opinii konserwatora.

— **POWOLNE TEMPO NAPRAWY TRZECIEGO MOSTU.** W dniu wczorajszym, tj. w cztery tygodnie od rozpoczęcia naprawy nawierzchni Trzeciego Mostu na Wiśle ukończone zostały prace przy jednym torze tramwajowym. Część ta, na której wymieniono zarówno kostki drewniane, jak i zniszczone szyny, została wczoraj otwarta dla ruchu kołowego i tramwajowego. Równocześnie zamknięto drugą stronę mostu i przystąpiono tam do usuwania zniszczonych kostek i szyn. Ruch tramwajowy odbywa się nadal na jednym torze. O ile tempo robót nie zostanie przyspieszone, to naprawa mostu przeciągnie się do kwietnia.

— **W SPRAWIE WIZ ZAGRANICZNYCH.** W związku z trudnościami na jakie obywatele polscy napotykają w konsulatach i przedstawicielstwach zagranicznych przy otrzymaniu wiz dowiadujemy się, że władze administracyjne poleciły pouczyć zainteresowane osoby, by w wypadkach odmowy względnie trudności w otrzymywaniu wiz zawiadamiały władze polskie, które paszport wystawiły. Dałoby to możność Min. Spraw Zagr. odpowiednio ustosunkować się do obywateli poszczególnych państw cudzoziemskich, względnie wywrzeć odpowiedni nacisk na przedstawicielstwa zagraniczne celem osiągnięcia bardziej liberalnego traktowania obywateli polskich.

— **PĘKNIĘCIE RURY WODOCIĄGOWEJ.** W nocy z wtorku na środę pękła rura parowa w zakładzie pomp w Bielanach skutkiem czego przez kilka godzin był Zakład nieczynny. Z tego powodu dał się wczoraj rano odczuć w mieście brak wody. Wyrównanie produkcyi z zużyciem potrwa dwa do trzech dni.

— **WZNOWIENIE WIELKICH TARGÓW NA KONIE.** W ostatnim czasie zaznaczyło się w Krakowie znaczne wzmożenie ruchu na targach końskich, odbywających się co wtorek na placu Groble. Liczba spędzanych na targ koni dochodzi w ostatnich tygodniach do 500 sztuk, z czego wiele spędzanych jest ze Śląska i województwa kieleckiego. Z tego powodu magistrat planuje wznowić w Krakowie znane z czasów przedwojennych wielkie targi wiosenne na konie, które mają odbyć się w czasie od 9 do 13 marca br. Dnia 10 marca odbyłby się specyalny targ na konie włościańskie na pl. Groble, zaś w inne dni na centralnej targowicy bydła na Grzegórzkach odbyć się mają targi na konie szlachetne i pociągowe. W razie udania się targu wiosennego wprowadzone będą targi corocznie na wiosnę i w jesieni.

H. D. NOMBERG.

Wrażenia z Argentyny.

(Ciąg dalszy).

Ponieważ na polu rozhulał się „pampero". Wyłonił się z poza gęstych, czarnych chmur, które przesłaniały niebo, w szyby uderzał zimnym poświstem wichru i deszczu i strachem przejmował biedne bydło, które tu w pampie nigdy nie wie, co to stajnia lub wogóle dach nad głową i dnie swe i noce tylko pod gołem niebem przepędza. Wielki, brunatny pies, ze smętnie spuszczonym ogonem, zupełnie przemoczony dopraszał się ciągle, by go wpuszczono do wnętrza izby, ale zawsze go wyrzucano z powrotem, ponieważ się plątał między nogami.

Straszny to wicher, ten oto „pampero"! Z południowo- zachodnich przybywa gór, wiecznym śniegiem okrytych, zatrzymuje się w centralnej „pampie", napędza tumany piasku, którym sypie w oczy zwierzęciu i człowiekowi. Niebo jest błękitne, słońce błyszczy jasno, a „pampero" wyje swoją pieśń: Straszliwa to pieśń. Każdy podmuch wyrasta, jak gdyby z ziemi. Odrazu wyczuwa się, że pampero to nie chwilowy gość, że uważa się za gospodarza pampy. Dotkliwem zimnem przejmujące jego podmuchy pędzą przed siebie tysiącami mil, równej płaszczyzny, a nie zatrzyma go w tym pochodzie żaden las, żadna góra, żadne miasto — w Argentynie wiatry są jak u siebie w domu — aż rozhula się na dobre, gdzieś w południowym wschodzie, przesłaniając błękitne, argentyńskie niebo ciemno-szarym płaszczem, przechodząc bądźto w zawieruchę albo też istnieje dniami całymi jako zimny deszcz.

Mnie przyłapał „pampero" w ubogiej, przez Boga i ludzi opuszczonej kolonii. Urzędnicy bowiem I-C-y. przy zakupnie ziemi suto się obłowili, najgorzej jednak na tem wyszli biedni koloniści, którym nawet prócz opieki Hirszowskiej administracyi nieszczęście gorzko się dało we znaki. Zaraz bowiem w pierwszym roku kolonizacyi nawiedziła ich powódź; koloniści, którzy uważali siebie za ofiarę podejścia i zdrady, stracili zupełnie głowy. Niedaleko bowiem stąd rozwija się i wspaniale prosperuje kolonia „Mosesville" — Korona wszystkich kolonii — „Montefiore" jednakowoż jest biedną, apatyczną, niezagospodarowaną, opuszczoną kolonią. Tępe, bez barwne, bez życia są spojrzenia kolonistów, którzy chodzą zrezygnowani, źli i ze sobą i ze światem w niezgodzie.

Z powodu „pampera" musiałem nieco dłużej się zatrzymać w tej kolonii, niż z początku przypuszczałem. Nie mogłem się nawet widzieć ze swym „cicerone" młodym człowiekiem z Mosesville, który schronił się u innego kolonisty kilometer drogi odemnie, lecz wstrętna pogoda i ta gliniasta, gęsta, rozmokła, do lepkiej kaszy podobna ziemia rozdzieliły nas i nie pozwoliły nam się zejść.

I tak siedzieliśmy i popijaliśmy „matę", rozprawiając o ciężkiem położeniu kolonistów i szukając dróg ratunku dla rozpaczliwego ich położenia. Może najlepiej by było — mówili niektórzy — udać się do „Czaky" (leśnej okolicy) gdzieś daleko na północ, gdzie rząd rozdziela prawie za darmo ziemię.

I tak opowiadał jeden drugiemu rozmaite historye o tym gęstym lesie, który zaczyna się tam, gdzie pampa kończy. Wszystkiemi drogami i ścieżkami przemycają się tam zmęczeni Niemcy i Włosi, by jeszcze dostać kawałek ziemi. A błogosławiona jest tam ziemia wszelkiemi zbożami, jarzyną i oliwkami. Szarańcza nie niszczy tak jak u nas pracy całego roku. Idą tam Niemcy i Włosi, tylko my tu gnijemy pod rządami „I-C-y".

— Ale gorąco tam musi być, nie do wytrzymania — odezwał się ktoś z towarzystwa.

Żydowski nauczyciel wytłumaczył jednak towarzystwu, że sprawa przedstawia się trochę inaczej. Tam, gdzie się pampa kończy, zaczyna się łagodniejszy klimat, ponieważ lasy stoją na przeszkodzie wichrom tak gorącym, jak i zimnym.

Pampa bowiem leży cała na kamieniu, z wierzchu tylko przykryta cieniutką warstewką ziemi. Drzewa nie mogą zapuścić korzeni, które natrafiają na kamień, dlatego więdną i giną.

Wśród poświstu pampera, popijając gorącą herbatę opowiadał dalej nauczyciel wymownie i szeroko i z wielkiem zadowoleniem, jak się ta pampa rozłożyła między górami a atlantykiem.

W tem otwarły się drzwi. C. d. n.

—o-o—

— DOZOR NAD RYBOŁOSTWEM. Województwo krakowskie wydało nową instrukcyę dotyczącą stanowiska służbowego i zakresu działania dozorcy rybackiego na Dunajcu. W myśl tej instrukcyi dozorca podlega staroście w Nowym Targu, a przy wykonywaniu swych obowiązków służbowych ma prawo żądać pomocy policyi. Dozorca ma daleko idące kompetencye co do osób, trudniących się nielegalnem łowieniem ryb.

— ZAGINIĘCIE CHŁOPCA. P. Rozalia Schiffer, zamieszkała przy ulicy Berka Joselewicza l. 9 zgłosiła, że dnia 10 bm. o godzinie 2 popołudniu wydalił się z domu jej 5 letni syn Dawid i do wieczora nie powrócił. Chłopczyk ubrany był w zielone aksamitne ubranie, bronzowe pończochy i zieloną czapkę.

— AMATORZY BEZPŁATNEGO SPIRYTUSU. Tutejsze organa śledcze aresztowały Antoniego Hordeckiego (lat 16), Franciszka Kołodziejczyka (lat 15) i Floryana Bruzdę (lat 19), którzy przy pomocy dobranego klucza otwierali od dłuższego czasu piwnicę szynkarza Dawida Englandera przy ulicy Kalwaryjskiej l. 94 i wykradali spirytus i wódkę, które dawali celem sprzedaży Helenie Wojnar i Antoninie Dudzik. Obydwie paserki także aresztowano.

— NIEBIESKI PTAK. Aresztowano niejakiego Franciszka-Władysława Zbożenia (lat 28) z Nowego Sącza, który przedstawiwszy się służącej A. P. w Nowym Sączu jako wywiadowca policyi Skowroński ze Lwowa uwiódł ją, przyrzekając małżeństwo, wywiózł do Krakowa i tu skradł jej zegarek i garderobę. Rzeczy te sprzedał na tandecie i zbiegł, wyrządzając „narzeczonej“ szkodę na 325 złotych.

— WYMUSZENIE 100 ZŁOTYCH. Krakowska policya przy współudziale policyi w Zakopanem aresztowała Sylwestra Iwaszkiewicza i Franciszka Kisielewicza, zamieszkałych w Zakopanem, którzy zapomocą listów z pogróżkami, wystosowanych do Rumińskiego, dyrektora sanatoryum w Zakopanem, wymusili kwotę 100 zł.

— POŻAR W PIWNICY. W nocy z 10 na 11 bm. o godzinie 2-giej wybuchł przy ul. Filipa 18 pożar w piwnicy Ludwika Friesa spowodowany nieostrożnością służącej, która dnia poprzedniego wieczorem była tam ze świecą. Wezwana straż pożarna ogień ugasiła. Szkoda na razie niestwierdzona.

— WSZYSTKIM PANIOM, które tak gorliwie zajęły się urządzeniem kiermaszu dla dzieci i wieczoru z okazyi Chamisza asar b'szwat (dla dorosłych) oraz pp. prof. Fleschnerowi i Tepperowi, art. mal. Schönbergowi, art. sp. Sperberowi, art. skrzyp. Mannemu i pianistce Luszczanowskiej za ich łaskawy współudział składa serdeczne podziękowanie

Komitet lokalny ŻFN. w Krakowie.

— SEKRETARYAT „OGNISKA“ wydaje członkom zniżki do teatrów i kin za okazaniem ważnej legitymacyi w godz. urzędowych w lokalu Stow.

TEATRU, LITERATURY I SZTUKI.

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj i jutro powtarza teatr ciekawą sztukę jednego z najwybitniejszych przedstawicieli polskiego ekspressyonizmu Jerzego Hulewicza pt. „Aruna“. W sobotę wchodzi na afisz świetna krotochwila francuska P. Vebera „Ludka“, przygotowana reżysersko przez p. Jednowskiego. Rolę tytułową odtwarza p. Buczynska. Tryskający humorem i pełen przezabawnych sytuacyi ten utwór paryski, grany będzie przez szereg dni z rzędu. W sobotę popołudniu po cenach zniżonych jeszcze raz „Śpiewak własnej niedoli“, w niedzielę poraz pierwszy na przedstawieniu popołudniowem wyborny „Fotel 47“. Najbliższą premierą następną będzie śp. Zygmunta Sarneckiego „Szklanna góra“ z nową wspaniałą wystawą.

— Z BAGATELI. Dzisiaj czwartek 12 bm. ukaże się w Bagateli interesująca sztuka rosyjska „Kocioł wiedźmy“, której dotychczasowe przedstawienia wypełniały stale widownię. Na piątek wyznaczoną została premiera sztuki J. A. Kisielewskiego „W sieci“, której próby dobiegają końca pod kierunkiem reżyserskim p. Turskiego. Sztuka ta nazwana przez autora wesołym dramatem, graną będzie poraz pierwszy w Krakowie w całości. Dotychczas grano tylko pierwszą część w trzech aktach. Główne role powierzone zostały najwybitniejszym siłom zespołu Bagateli. Rolę szalonej Julki kreuje p. Wernicz.

— BIM I BOM, światowi komicy, którzy zagranicą swoimi wieczorami estradowymi zachwycają wszędzie tłumy publiczności i zdobywają sobie uznanie prasy, wystąpią w Krakowie tylko jeden raz, a to w niedzielę 15 bm. w Starym Teatrze, o godz. 8 wieczór.

— REDUTA CHIŃSKO-JAPOŃSKA ARTYSTEK I ARTYSTÓW TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO, zapowiada się wspaniale. Komitet otrzymuje liczne zgłoszenia nawet z prowincyi. Z powodu jednak niedoręczania zaproszeń przez pocztę, co zdarzyło się w kilku wypadkach, uprasza się Szan. PT. Publiczność o zgłaszanie się po zaproszenia do teatru miejskiego (wejście od kościoła św. Krzyża), jak również i o bilety wstępu, których bardzo mała ilość jest na wyczerpaniu. Ilość biletów zniżkowych ograniczona.

— REDUTA KRAKOWSKIEGO POGOTOWIA RATUNKOWEGO, która odbędzie się 17 bm. w salach Starego Teatru zapowiada się znakomicie. Zaproszenia i bilety, których została jeszcze niewielka ilość, wydaje się na pogotowiu ratunkowem przez cały dzień.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Czwartek: „Aruna“.
Piątek: „Aruna“.

BAGATELA

Czwartek: „Kocioł wiedźmy“.
Piątek: „W sieci“ (premiera).

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI“

Czwartek: pop. „Zaklęte trzewiczki“; wiecz. „Bachantka“.
Piątek: „Hrabina Marica“.

REPERTUARY KIN KRAKOWSKICH

WARSZAWA: „Dzwonnik z Notre—Dame“. Dramat w 2 seryach i 12 aktach wraz z zakończeniem w jednym programie, wg powieści W. Hugo.

UCIECHA: Zakończenie senzacyjnego filmu: „Most westchnień“ z L. Albertini w roli głównej. 10 aktów.

NOWOŚCI: „Jeszcze wyżej“. Senzacyjny film z Haroldem Lloydem w roli głównej.

WANDA: „Całus“. Dramat erotyczny w 6 aktach. Ponadto komedya amer. „Musicie mieć dzieci“.

SZTUKA: „Tydzień miłości“. Amerykański dramat senzacyjny w 8 aktach.

REDUTA: „Nanuk Eskimos“. Dramat polarny z życia Eskimosów. Nadprogramowo 2-aktowa komedya.

Repertuar radiowy na dziś

Czwartek 12 lutego.

WIEDEŃ: (fala 530). Godz. 11. koncert przedpołudniowy. 16'10 koncert w programie Fidelio Beethovena. 18—19'30 klasyczna muzyka kameralna. 20 koncert Beethovenowski wiedeńskiej orkiestry symfonicznej, dyrygent prof. Nilius, z udziałem śpiewaczki opery państwowej E. Elizza.

MONACHIUM: (485) 20'30 koncert kameralny, 22—23 koncert rozrywkowy.

FRANKFURT n/M.: (470) 16'30—18 popołudnie tańców, 20'30—22 „Don Juan“.

MONASTYR (Münster 410): 16—17 koncert rozrywkowy, 20'30 wesoły wieczór.

BERLIN: (430 wzgl. 505) 16.30—18 koncert rozrywkowy, 20'30 koncert, 22'30—24 muzyka do tańca.

ZURYCH: (515) 20'15 wieczór sonat.

RZYM: (425) 17'45 Jazzband, 20.35 koncert, 22'30—23 muzyka do tańca.

PARYŻ: (1780) 13'30 koncert radiowy orkiestry cygańskiej, 17.45 i 22 koncert radiowy. Wieża Eiffel (2600) 19—1955 koncert radiowy.

Przegląd gospodarczy

BEZROBOCIE SWIATOWE.

Statystyka międzynarodowej federacyi związków zawodowych w Amsterdamie, opierająca się na danych zbieranych przez organizacye robotnicze wykazuje, iż w końcu r. ub. największą liczbę bezrobotnych miała Rosya 1.300.000, następnie Wielka Brytania — 1,158.000, dalej Niemcy — 136,450, Polska — 153,245, Włochy — 134,719. Austrya — 130,000 i Czechosłowacya — 73,006 i Holandya 65,740.

W porównaniu z danemi wcześniejszemi największy spadek liczby bezrobotnych wykazują Niemcy, następnie Czechosłowacya i Włochy. W Anglii bezrobocie w porównaniu z r. ub. zmniejszyło się w bardzo nieznacznym stopniu. Zmniejszenie się bezrobocia we wszystkich krajach zostało zachwiane we wrześniu przez przyrost bezrobotnych prawie we

wszystkich wymienionych krajach. W Polsce we wrześniu również ujawniła się tendencya do wzrostu bezrobocia, wzrost ten jednak jest w porównaniu z innemi krajami mniejszy.

FINANSE

WALORYZACYA WKŁADEK DOLAROWYCH W PKO. W sobotę ubiegłą Ministeryum Skarbu wniosło do Sejmu projekt waloryzacyi wkładek oszczędnościowych oraz należności z tytułu przekazów dolarowych w PKO.

Projekt dotyczyć będzie tylko wkładek i należności dotychczas niepodjętych. Przerachowanie według projektu odbywać się ma w ten sposób, że PKO. po ustaleniu w złotych wartości swego majątku potrąci zeń sumę wszystkich swych zobowiązań oraz pewien procent tytułem zysków od innych operacyi i przeznaczy całą pozostałość na pokrycie wspomnianych należności. Waloryzacya odbywać się będzie na zasadach ustawy z 14 maja 1924 r.

Gdyby wspomnianej pozostałości majątku PKO. nie wystarczyło dla waloryzacyi należności w wysokości 50 proc. ich pierwotnej wartości, waloryzacya w każdym bądź razie dokonana będzie w wysokości 50 proc.

Należności do 100 złotych będą mogły być natychmiast wypłacone w gotówce, z należności wyższych wypłacać się będzie tylko do 10 złotych gotówką, pozostała zaś część będzie skonwertowana na obligacye 5-o procentowe 20-letnie, które wypuści PKO. Obligacye te gwarantowane będą właściwie częścią majątku PKO., która będzie, jak zaznaczono wyżej, przeznaczona na pokrycie należności i wkładek oszczędnościowych, a gdyby tego zabrakło, Skarb zobowiązuje się je uzupełnić.

Z giełdy krakowskiej.

Kraków, 11 lutego.

Na giełdzie akcyj tendencya niejednolita.

Na pogiełdziu ruch znacznie ożywiony. Poszukiwano Jaworzno, za które płacono setki 14.50—14.75 (25) 14.70, drobne 15.50, Gazy zach. 4, Nobel 2.60—2.85, Lokomotywy 0.55, Len 0.41, Elektrownia na Sanie 0.08.

Waluty: N. Jork 5.18 i jedna czwarta, Londyn 25.03—24.97, Praga 15.45—15.39, Wiedeń 7.32, Amsterdam 210.

Akcye bankowe, handlowe i przem.

	Transakcye	
	11 II.	10 II.
Polski Bank Przem. I-VIII	0·48—0·46	0·49—0·47
Bank Hipoteczny	—	—
Bank Małopolski	0·33	0·33—0·32
Ziemski Bank Kredyt.	0·10	0·18—0·15
Powszechny Bank Kred.	—	—
Bank Komercyalny I—IV	—	—
Bank Zw. Sp. Zarobkow.	—	10·50
Polskie Tow. Handl.	0·43—0·41	0·45—0·42
Handl. Sp. akc. „Impex“	—	—
Pharma „Mag. Jawornicki“	—	1.00
Tow. han. Bracia Rolniccy	—	0·28
„Polski Glob“	—	—
Żegluga Polska	—	0·15
Zieleniewski I—IV	13·75—12·75	12·75—12·00
H. Cegielski, Poznań	0·70—0·77	0·77
Parowozy I—V.	0·75—0·84	6·80—0·77
„Automotor“ fabr. samoch.	0·70	—
„Lemiesz“ fabr. masz. roln.	—	—
Modrzejewskie Zakł. G. H.	—	—
„Trzebinia“ żel.	0·70—0·71	0·68
Zakłady amunic. „Pocisk“	1·00	0·88
„Górka“ fabryka cementu	16·50—17·00	16·75—16·25
Sierszańskie Zak. Gór. S. A.	4·70—5·80	4·65—4·50
„Tepege“ Tow. dla prz. gór.	2·00	2·00—1·95
Polska Nafta	0·67—0·68	0·71—0·70
„Pokucie“ Naft. Sp. akc.	—	0·26
„Oikos“ T. A.	—	—
„Strug“ Przem. drzewny I.	—	0·85
„Fezet“ Powsz. zakł. bud.	—	—
Syndykat koszyk. Krakow	—	—
Fabr. przet. tł. w Trzebini	—	8·00
„Azot“ I—IV.	0·29—0·30	—
„Agrochemia“	—	—
„Krakus“ Przemysł spiryt.	1·03—1.05	1·01—1·00
Fabr. cukru w Chodorowie	5·40	5·50—5·20
Cukrownia Chybie I.	6·30—6·50	6·66—6·25
A. Piasecki	—	—
Fabr. porcel. w Ćmielowie	—	0·65
Elektr. w Sierszy I-IV	0·24	0·24—0·28
S. W. Niemojowski	—	—
Fabr. kapeluszy w Myślen.	— —	—

Giełda warszawska z dnia 11 b. m. (PAT) Cyfry w złotych. Dolary Stanów Zjedn. tranz. 5·16 1/2 bony złote ——— pożyczka złota 8·00 milionówka —— pożyczka dolarowa 8.78

Czeki: Belgia tranz. 26·45 1/2 Holandya tranz. 208·65 Londyn tranz. 2478 Nowy Jork tranz. 517 — Paryż tranz. 2777 Praga tranz 15·31 1/2 Szwajcarya tranz. 99·86 Wiedeń tranz. 7·29 Włochy tranz. 21·47 1/2

Sir Alfred Mond o przyszłości Palestyny

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 11. 2 (M.) ŻAT donosi z Jerozolimy: Do TelAwiwu przybył sir Alfred Mond witany przez burmistrza Diesenhofa. W przemowie swej do reprezentantów prasy oświadczył Mond, że Jewish Agency (jak wiadomo jest nią na razie organizacya syonistyczna — przyp. Red.), weźmie udział **w naradach dotyczących nominacyi nowego Wysokiego Komisarza Palestyny w miejsce Herberta Samuela.** Udział Jewish Agency w tych naradach oznacza, że w polityce palestyńskiej nie zajdą żadne zmiany.

Przechodząc do sprawy ostatniego sprawozdania komisyi mandatowej przy Lidze narodów odnośnie do Palestyny, oświadczył Mond, iż sprawozdanie to **nie wpłynie w niczem na rozwój imigracyi do kraju.** Los imigracyi jest wyłącznie zależny od ekonomicznych warunków Erec Israel. **Tel-Awiw jest wspaniałym dowodem żydowskiej energii jak również postępów odbudowy Palestyny.**

Szowiniści arabscy wobec Balfoura

Warszawa, 11. 2. (M.) ŻAT donosi z Jerozolimy: Egzekutywa kongresu arabskiego (jak wiadomo egzekutywa ta reprezentuje tylko część społeczeństwa arabskiego skrajnie szowinistyczną — uw. Red.) wydała odezwę, w której proklamowanym zostaje strejk powszechny na dzień przybycia Balfoura do Palestyny. Jak wiadomo, Balfour ma z końcem marca jako oficyalny reprezentant rządu angielskiego przyjechać do Palestyny celem uroczystego otwarcia uniwersytetu hebrajskiego w Jerozolimie i objęcia protektoratu nad uroczystościami.

Amerykańsko-polskie stosunki handlowe

(Telefonem od naszego korespondenta)

Wiedeń. 11 II (D) Z Waszyngtonu donoszą: Dziś nastąpiła wymiana not pomiędzy sekretarzem stanu Hughesem a posłem polskim przy rządzie St. Zjednoczonych w sprawie ustalenia linii wytycznych dla stosunków handlowych polsko-amerykańskich. Do układu handlowego przystąpi również w. m. Gdańsk.

O uregulowanie imigracyi żyd.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 10. 2 (M.) Z Berlina donosi ŻAT, że rozpoczęły się tam obrady zjednoczonego komitetu pomocy dla wychodźctwa żydowskiego tzw. Emigdyrektoryum przy licznym udziale delegatów z różnych krajów Europy. Uchwalono poczynić kroki celem zaznajomienia żydostwa amerykańskiego z palącemi kwestyami imigracyjnemi żydostwa wschodniej Europy.

Giełda warszawska z dnia 11 b. m. (PAT). **Akcye.** Cyfry w złotych. Bank Małopolski Kraków — — Bank Przemysłowy Lwów 0·50 Bank Zw. Sp Zar. Poznań 10·25 Puls 0·61——— Wild 0.18—— Cukier Warszawa 4·60 ——— Cegielski 0·75 —— Ursus 2·40 Parowozy 0·81 ——— Zawiercie 24·50 Żegluga 0·25 Polska nafta 0·67 Siła i Światło 0·44—— Chmielew 064 Starachowice 2·45 ——— Pocisk 1·80— Zieleniewski 13·50 Żyrardów 13·25 Chodorów 525

Giełda wiedeńska z dnia 11 b. m. (PAT) **Dewizy.** Amsterdam 28590 Zagrzeb i Belgrad 1163 Berlin 16850 Bruksela 3624 Budapeszt 9810 Bukareszt 364 Chrystiania 10780 Kopenhaga 12580 Londyn 339500 Madryt 10050 Medyolan 2934 NowyJork 70935 Paryż 3804 Praga 2095 Sofia 514 Sztokholm 19070 Warszawa 13600—13700 Zurych 13650 Dolary 70460 Belgijskie 3580 bułgarskie 498 duńskie 12430 marki niemieckie 16700 angielskie 337000 francuskie 3795 holenderskie 28260 włoskie 2920 jugosłowiańskie 1157 norweskie 10650 polskie 13530—13670 rumuńskie 360 szwedzkie 18850 szwajcarskie 13560 hiszpańskie 9910 czeskie 2082 węgierskie 9710 tureckie 36700.

Papiery lokacyjne. Austr. renta kor. 5·4 renta lutowa 6·20 losy tureckie —, Bodenkredit 236— austr. zakł. kred. 165· Koleje austr. 449· Kolej południ. 58·6 — Alpiny 424— —

Zieleniewski 180 — Silesja 15·5— Galicja 1450— Siersza 69· Bank Małopol. — Bank hipot. 8·9 — Portland cement 34·75 — Nafta 160 — — Browary lwowskie 150· Tepege 27 ——

Zurych, 11. 2 PAT. Paryż 27.78, Londyn 24.77 i pół, Nowy Jork 5.18,7, Belgia 26.47, Włochy 21.47, Holandya 208 i trzy czwarte, Berlin 1.23.4, Wieden 73, Sztokholm 139.62, Oslo 79 i trzy czwarte, Kopenhaga 92 i jedna czwarta, Sofia 377 i pół, Praga 15.31.2, Warszawa 100, Budapeszt 8.50, Ateny 8.30, Konstantynopol 2.75, Bukareszt 267 i pół, Helsingfors 13.05. Buenos Aires 1.96 i pół.

PODATKI

ULGI PODATKOWE. Jak nas informują, na wniosek p. ministra przemysłu i handlu inż. Kiedronia Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów uchwalił zawiesić pobieranie podatku obrotowego przy eksporcie cukru z kampanii 1924/1925 r. z ważnością od 15 lutego br.

PROJEKT NOWYCH ULG PODATKOWYCH. Dowiadujemy się, że Min. Przem. i Handlu opracowało już projekt zniesienia podatku obrotowego przy eksporcie maszyn przędzalniczych, oraz maszyn używanych w przemyśle cementowym (produkcyi krajowej). Wniosek ten w dniach najbliższych będzie przedmiotem obrad Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów.

Ze sportu.

Zagraniczne spotkania ubiegłego tygodnia przyniosły znowu szereg niespodzianek. Szczególnie rozegrane w Pradze zawody przyniosły zupełnie niespodziewane wyniki. Na pierwszy plan wysuwa się ambitna drużyna Vrsovice, która poważnie zagraża mistrzom praskim. Po remisowem spotkaniu ubiegłego tygodnia ze Slavią bije obecnie Vrsovice zupełnie lekko Spartę 3:1 (1:1). Vrsovice, które dotychczas nie odgrywały większego znaczenia w czeskim piłkarstwie wysuwają się ostatniemi wynikami na czoło czeskich klubów i będą stanowiły prawdopodobnie atrakcyę przyszłego sezonu w Krakowie. Również Nuselsky bije po ciężkiej walce silny CAFK 3:2 (1:2). Slavia odprawiła Meteor VIII ośmioma bramkami a DFC. z trudem pokonał słaby Union Žižkov 6:3 (2:3).

WE WIEDNIU rozpoczęły się już mistrzostwa. Na pierwszy ogień poszły Vienna i Sportklub, z których pierwsza osiągnęła łatwe zwycięstwo 3:1 (3:1). i tem samem poprawiła znacznie swą pozycyę w tabeli mistrzowskiej. Pozatem rozgrywki przyjacielskie; WAC bije Amatorów 3:2 (1:2), Hakoah osiąga z trudem zwycięstwo 2:1 nad drugoklasowymi Bewegungsspielerami, a Rapid osiąga poważny sukces nad dobrym International 7:2.

Również i w Budapeszcie wiele spotkań przyjacielskich; MTK. bije Nemzeti 4:1, FTC. zaś „33“ 5:2, UTE lekko rozprawia się z Zuglo 6:1, Vasas zaś osiąga w rozgrywce puharowej, jedynej tego dnia wysokie zwycięstwo nad III kér 5:1.

Niemieckie mistrzostwa narciarskie ściągnęły bardzo wielu narciarzy. Na starcie w Kitzbühel stanęło do biegu na 18 km. 130 narciarzy. Zwycięzca w biegu Ettrich w czasie 1,18,31. W biegu drugiej klasy zwyciężył Baumgartner. W skokach osiągnięto ładne wyniki; Ole Reistadt 49 m. (w Krynicy najlepszy skok 25 m.). W mistrzostwach brali udział nie tylko obywatele niemieccy, lecz również i austryaccy jakoteż Niemcy z Czechosłowacyi.

* * *

W sobotę i niedzielę, odbędzie się na boisku Cracovii turniej siódemkowy, w którym wezmą udział Cracovia, Jutrzenka, Wawel, Sparta, Zwierzyniecki, Urania Unia, i kilka innych klubów. Makkabi nie mogła przyjąć zaproszenia do turnieju, ponieważ rozpoczyna sezon dopiero dnia 1 marca. Wisła gra w niedzielę ze swym drugim „Wyborczym“ sprzymierzeńcem Krowodrzą.

Makkabi rozpoczyna treningi w niedzielę przedpołudniem. Racyonalne treningi pod okiem pierwszorzędnego trenera rozpoczną się dopiero w połowie marca.

Tygodnik Sportowy, jedyne fachowe niezależne pismo sportowe w Polsce uwzględniając ciężkie położenie finansowe zniżyło swą cenę do połowy, by umożliwić w ten sposób licznym rzeszom młodzieży nabywanie takowego.

Ż. K. S. Makkabi komunikuje, iż zebranie graczy celem wyboru kapitanów drużyn, jakoteż rozpoczęcia treningów i omówienia spraw połączonych z rozpoczęciem sezonu odbędzie się w niedzielę dnia 15. bm. o godz. 10·30 przedpoł. na boisku.

Dr. Cetnarowski został kier. sekcyi kolarskiej, a dr. Flach sekcyi lekkoatletycznej Cracovii.

Po zamknięciu kroniki.

— **POŻAR PRZY UL. GERTRUDY.** Wczoraj wieczorem zaalarmowano straż pożarną na ulicę św. Gertrudy l. 7, gdzie w piwnicy mieszczącej skład naczyń kuchennych zapaliła się słoma i opakowanie naczyń. Akcya ratunkowa była niezmiernie utrudniona. Mimo to po dwóch godzinach pożar zlokalizowano i ugaszono.

PRZEWODNIK HANDLOWY.

Drobne ogłoszenia.

[illegible] poszukuje posady nauczycielki do [illegible] na wał. [illegible] z podaniem warunków pod [illegible] do Adm. N. Dz.

[illegible] (ka) dostyżdżo [illegible] w mieście [illegible] Zgłoszenia pod „Dostyżdż“ do Adm. N. Dz.

[illegible] handlowiec [illegible] ekspedyent branży [illegible] Zgłoszenia pod „[illegible]“ do Adm. N. Dz. 148

[illegible] bilansista z wieloletnią praktyką handl. i bankową, nauczna siła, poszukuje [illegible] z skromnem wynagrodzeniem. Zgłoszenia pod „[illegible]“ do Ad. N. Dz. [illegible]

Żyd. Dom Sierot w Drohobyczu
poszukuje:
a) nauczycielki-wychowawczyni na oddział dziewcząt
b) zdolnej szwaczki do nauki kroju i szycia, obznajomionej wszelkiemi robotami w zakres bieliźniarstwa wchodzącemi.
Warunki: wikt, pomieszkanie, opał, oświetlenie i usługa oraz płaca wedle umowy. Posada natychmiast do objęcia. Zgłoszenia do dnia 22 b. m. **Zarząd.**

Nakładem Gal. Sp. Wydawn. Red. Nacz. Ign. Schwarzbart: Red. odpow. Jakób Freund. Nowa Drukarnia Dziennikowa, Orzeszkowej 1.